

Aleksandra Zielińska

Alicja esete

(részlet)

A valóban dick¹-i kérdés – vajon valóságos-e a világ – megoldatlan marad, és értelmét veszti, ha az a reális, ami számunkra hasznos.

(Łukasz Orbitowski)

Vodka

A kocsmát Vodkának hívták. Könnyen ki lehet találni, hogy mást itt nem is nagyon szolgálnak fel.

Megfagyott kezemet a zsebembe dugtam. A tavasz mindenkit becsapott. A márciusi nappalok hőmérséklete majdnem tíz fok köré emelkedett, hogy este aztán az ember arcába, nyakára zuhanjon. Természetesen kevesen voltak, akik képesek voltak felkészülni ilyen ingadozásra, én pedig biztosan nem. A Vodkából elért hozzám a beszélgetések zaja; éreztem ismerősök hátamon megpihenő tekintetét. Ez semmi, aggódjanak csak. Mert itt állok a hidegben egy szál blúzban, a szél befúj alá, a szemem könnyezni kezd, az orromból folyik a takony. Utálok sírni.

Krakkó éjszakai élete a kocsmákból a járdákra helyeződik át, nehéz jó helyet találni most egy tető vagy egy napernyő alatt. A dohányzás betiltása mindenkinek a javát kellene hogy szolgálja, de ennek hatásaként az emberek megfagynak az utcán, átlagos lakók ablakai alatt buliznak, nincs sem csend, sem nyugalom. Akinek rákot kell kapnia, annak előbb vagy utóbb, de sikerül. Furcsa módon a vendégek a dohányosokhoz húznak, kijönnek utánuk, mintha az esti találkozások egész varázsa a füstben lenne. És baszki, hazafelé még a haj is a füsttől bűzlik.

Felkeltem azon férfiak egészségtelen érdeklődését, akik velem együtt egy pillanatra ott hagyták a Vodkát. Az utóbbi időben az emberek azért jönnek ki kiszellőztetni magukat, hogy rágyújtsanak. És én? Nem elég, hogy nincs cigim, de még bátorkodom szipogni is, és zavarom az itteni rendet.

Egy alacsony szemüveges hipszter bizonytalanul elővesz egy doboz Lucky Strike-ot. Nem szeretem ezeket a kölyköket; sünt is szarnának, hogy még alternatívabbak legyenek. Kérsz, kicsi? Visszautasítom egy vállrántással. Inkább egy zsepit fogadnék el, mielőtt a sminkem fekete könnyecseppként a járdára folyik. Igazolnom kell a jelenlételemet, ezért

¹ Philip K. Dick, amerikai sci-fi író

válaszként megmutatom a saját doboz cigimet. Érdeklődésüket veszítik. És ez így van jól. A fiúra gondolok, aki évekkal ezelőtt felszedett, ő maga sodorta a cigijét.

Keresem az öngyújtómat a zsebemben, de nincs meg, csak ez az átkozott gyufásdoboz maradt, amire valaki rávéste a telefonszámát. Emlékszem, remegett a kezem, a toll éppen kifogyott, és majdnem minden számot úgy kellett vésní. És most probléma, hogy ez itt négy vagy kettő, hét vagy egy, bassza meg. Edénykaparó, mondta Kandúr, megkérni Edénykaparót, és Kandúrra hivatkozni. Hála az ilyen Kandúr-ismeretségekért. Gyorsan, ne gondolkodj, mert aztán túl késő lesz. Hiszen ma már mindenki ezt csinálja.

– Ala!

Tomasz a kezével intve hív az asztalhoz. Aggódik, már jó néhány napja gyanít valamit. Semmi különös. Egy idióta lenne, ha ezeket a hangulat- és kedélyállapot-ingadozásokat a szokásos menstruáció előtti feszültségnek tudná be, pedig ezt nem lesz lehetőségem igazolni az elkövetkező néhány hónapban. Hacsak nem veszem a kezembe a dolgokat, tiszta sor.

Szomorúan elmosolyodom. Remélem, hogy a Vodka ablaka kiegyenlíti annyira ezt a grimaszt, hogy boldogságot fejezzen ki.

– Na, én drága Alicjám, mit csinálsz ezzel a fantommal? – kérdezte Kandúr valamelyik este a Visztula partján. Egy falka dühöngő kölök mellett nem lehet beszélgetni, akik ordibálással próbálják rávenni a waweli sárkányt bármilyen aktivitásra. Az pedig még felordítani sem kegyeskedett. Túl késő, minden szűzlány elment már aludni.

Alig hallottam, amit Kandúr mondott, a kirúszozott ajkairól pedig nem tudtam olvasni. Jó, hogy a tanárnők a kirándulókat a hotelba terelték az esti mesére.

– Ala, beleestél a nyuszi barlangjába. Nem te vagy az első, és nem is az utolsó. Mindenki ezt csinálja manapság.

Minden férfi vagy minden nő? Hiszen annak, aki engem így elintézett, nem volt joga dönteni. Az esetek döntő többségében az elkövető csak felhúzza a nadrágját, és ennyit látunk belőle.

– Na, Ala. Hiszen tudod, hogy jó tanácsot adok – mosolyog Kandúr, míg az nem lesz a benyomásom, hogy ő maga eltűnik, és már csak a mosolya lóg a levegőben a pad felett. És számok sorát diktálja.

Simogatom az ujjammal az alig látszódó számot, kevés hiányzik, hogy az egész olvashatatlaná váljon. Jó mentés: nem telefonáltam, Kandúr, mert tudod, hogy van ez, elveszítettem azt a kibaszott dobozt. Bullshit. Tudom, hogy fel fogom hívni. Már akkor tudtam, amikor a teszt két csíkot mutatott, pedig nem azt kellett volna.

Csúszós kézzel nem tudom a gyufát öngyulladásra kényszeríteni, így nem nagy kedvvel, de kérek a hipsztertől tüzet. Olyan erősen szívom, hogy a tudóm megtagadja az engedelmességet, és kiköpi a füstöt. A kö-

högés rám vonja a figyelmet. A szomszédos Zúrzavar előtt a metálosok is rágyújtanak, de ez valami rosszabb, egy furcsa cigi három emberre, és még a szag is, ami égett szalmára emlékeztet. Úgy néznek rám, mint egy tinédzserre, aki most szívta az első slukkot életében, és keménynek próbál tűnni, annak ellenére, hogy a füsttől könnyezik a szeme. Ó, de már van magyarázatom a könnyekre.

Megtörölöm az arcom, a tenyeremen marad a szempillaspirál fekete nyoma. Cigizek tovább. Vége a tagadásnak, elintézek, hallod? De a méh melegében lévő petesejt nem hall, ez világos. Az egyetlen, amit tehet, az élősködés. Nesze, bazd meg, fulladj meg a nikotintól. Nem akarlak téged, érted? Nem hiszed? Majd megtudod.

A Vodka párával üdvözöl a szemüvegem; muszáj megtörölnöm az üveget, hogy minimálisan lássak. Nem sok kell, hogy eljussak a mosdóba. A kocsma kicsi, a pultos lány behúzza a hasát, hogy valahogy elférjen a padlótól a plafonig rakott ládák és az üvegekkel teli polcok között. A sarokban van egy asztal. Tomasz fel akar állni, de megállítom a kezemmel. Tudod, drágám, be kell púderezniem az orrom. Bepúderezni az orrot, megcsinálni a sminket, valamit kezdeni a feldagadt szemhéjjal. Adj egy percet, hogy használható állapotba kerüljek.

A mosdó az emeleten van, a csigalépcső minden alkoholszakértő vesztére lett felépítve még józanul is szédül tőle az ember. Egy kortyot sem ittam azóta, hogy kiderült, késik a menzeszem, és nem azért, mert épp nem ér rá.

Nem vagyok jól. A kissé poros tükörben egy fáradt, feldagadt szemhéjú arc tükröződik. Fogytam, jó pár kiló lement a sok idegeskedéstől és/vagy a rosszulétektől, amelyek egyre gyakrabban utasítottak a reggeli visszaküldésére egyenesen a vécébe. Levettem a szemüveget, megtöröltem a szememet – hiba volt. Nem elég, hogy a szemhéjam feldagadt, de a szempillaspirál miatt most már úgy néztem ki, mint akit megvertek. Igen, bassza meg, az élet adott nekem egy szolid bal horgot.

Lemostam a maradék sminket, bár így sem lett jobb. Nem vagyok szép, azon lányok közé tartozom, akik ideálisan beleolvadnak a környezetükbe: a tekinteted áthatol rajtam és nem regisztrálja senki jelenlétét.

– Csessze meg!

A kezemmel úgy beleütöttem a mosdóba, hogy csak úgy csattant. Csak most vettem észre a fekete csíkot a mutató ujjam körme alatt. Vér. Akaratlanul megkarmoltam a bal fülcimpámat – még több vér. Fejet a tükörhöz, hajlítsd oldalra a nyakad, hogy láss valamit. Valóban. Leszedett seb a fülbevalólyuk fölött, a bőrön gennyes vér folyt végig.

Észre sem vettem. De hiszen előfordul, hogy az emberek folyton megsérülnek, ki foglalkozna egy kis karmolással a fülcimpán. De ez az átkozott pirosság nem akar kijönni a körmöm alól. Sikálom a kezemet még néhány percig. Kibaszott kényszeresség, mindig visszajön.

A végéülőke jéghideg, az egész testemen végigfut a borzongás. Már nem keresem reménykedve a vért a bugyimon, vége az önámításnak, hogy hiszen a tesztek csalhatnak, a stressz önmagában is képes a hormonháztartás összezavarására. Nem te vagy az első, és nem is az utolsó, ahogy Kandúr mondja mindig.

– Ala, Ala. – Tomasz rátette a kezét a vállamra, amikor végre sikerült leülnöm a billegő székre. – Minden rendben?

Már megtanultam hazudni, tehát bólintok, hogy persze, minden nagyszerű. De mégis, a lelkiismeret valamilyen részei megmaradtak. Nem izgat, hogy legszívesebben a végébe dobnám a meg nem született gyereket, de, ha Tomasznak kell beadnom valami hazugságot, valami mégiscsak mardos. Ő pedig mindent elhinne: „Persze, drágám, hiszen én tudom, hogy te csak jót akartál, amikor csúzliformában széttetted a lábadat egy idegen pasinak.”

Jézus, innom kell.

Ewa és Krzysiek nem törődnek az érzelmi hullámzásaimmal, a túl sok vodka gyors tempóban elég volt ahhoz, hogy az orruk hegyén kívül mást ne lássanak. A ködön keresztül hallok a szójátékaikat, ahogy bedobják a legújabb zsidó vicceiket. Így szórakoznak a krakkói bohémek, konvenciókban és alkoholtengerben, határok nélkül.

– Biztos vagy benne? Azt mondtad, hogy ezzel befejezed. – Tomasz mint mindig, mindenkivel törődik. Úgy kezel, mint egy gyereket, pedig a köztünk lévő korkülönbség nem olyan nagy, hogy az apám lehessen. Az, hogy ő a mágikus harmincas körül rezonál, én pedig még mindig az egyetemen leledzem, semmilyen jelentéssel nem bír. A nővérem viszont más véleményen van: szerinte azért kaparintottam meg egy öregedő művészt, hogy lehúzzam pénzzel. Legyen itt elég egy cinikus mosoly kommentár helyett.

A nap vodkáját rendeli nekem, málnásat, lehűtött pohárban, gyümölcs-csel az alján. A gyümölcs piros részei úszkálnak az alkoholban. Le akar ülni, de sajnós, vissza kell mennie a bárhoz az ott felejtett maradék piáért. Nem tudom, ilyen szétszórtan Tomasz hogy boldogul a színek keverésével és a vászon előkészítésével. Elfelejtí a pénzét, a lakáskulcsot, de az ecseteket mindenhová magával viszi.

Ewa és Krzysiek a holokausztt derűs oldalának megvitatásával vannak elfoglalva, ezért én a pasimat nézem. Elég szálnalmasan hangzik. Sokkal magasabb nálam, ami miatt egy kicsit esetlen, összegabalyodnak a lábai, amikor elveszi az aprót a pultról. A pultos lányt már megvette, a mosolyra mosollyal válaszol, én pedig megint úgy megkarmolom a fülcimpámat, hogy fájjon. Csak így tudok harcolni a féltékenységgel. Tomasz nem jóképű, de a nők jobbról-balról tapadnak rá, még mielőtt megtudnák, hogy festő, tehát biztosan romantikus is a hollywoodi sztereotípiá szerint. És milyen gyönyörűen elvörösödik, ahogy egy szőkéhez illik, bazd meg.

– Egészség! – Koccintunk. A gyümölcsök keringenek az alkoholban, alig tudom lenyelni a hatalmas málnát, de kemény vagyok. Nesze, fulladj meg ettől a méregtől, rágja szét teljesen a májsejtjeidet.

Beletúrok a kezemmel Tomasz világos, kócos hajába. Olyan, mintha még sosem fésülködött volna.

– Ó ne! – kiáltja Krzysiek, és csak ennyit vagyok képes megérteni a részeg makogásából. Valóban, túl sok az alkohol, egész alkoholtenger, így nehéz lesz taxit fogni még itt is, a főtér kellős közepén. – A következőt nélkülünk isszátok!

– Alicja, gyermekem, abba kellene hagynod! – mosolyog Ewa, akit csak Krzysiek karja véd meg attól, hogy az asztal alá csússzon.

Ewa, a bukott nő, még én is nevetek. Ők is művészek, festő és fotós, úgy illek közéjük, mint elefánt a porcelánboltba – szegény egyetemista, aki lecserélte az orvosiról az ismerőseit a helyi kétes elitre. Szánalmas, erre inni kell.

Befúrom a fejem Tomek nyakának hajlatába. Nem számít semmi az erekben folyó alkoholon kívül. A fülébe súgom, hogy szeretem. Érzem, hogy erősebben szorít magához. És ez így van jól, legalább nem furcsállja, hogy megint könnyesedik a szemem. Valahogy boldogulok, megoldom ezt a problémát, mielőtt még észreveszed, hogy valami nem oké.

A köldökszínór továbbítja a mérgezett vért egyenesen a méhlepénybe. Úgy ökölbe szorítom a kezem a hasamon, hogy már fáj. Nem várt gyerek, azt sem tudni, kié.

Hát éppen ez az, kié?

Bál Wolandnál

A január annyira hideg volt, hogy a zúzvara ráült az emberek hajjára. De hát ezt lehetne elegánsabban is, nem? Egy meleg lakásban ülve kulturáltan – szó szerint és átvitt értelemben is – elúsztatni az aktuális vizsgaidőszakot. De mégsem, bassza meg, nem lehet, mert a gyógyszerész szaknak bizonyítania kellett, hogy bulizásban nem rosszabb az AGH²-nál. Így tehát a helyszínen toporogtam, hogy egy kicsit felmelegítsem magam, míg a csoport a későkre várt.

Kinek támadt az az ötlete, hogy a Kitschbe³ menjünk? Na kinek? Saját kezemmel tépném szét. A krakkói Kazimierz szinte szétesik a tuti helyektől, de nekünk pont ide kellett jönnünk, ahol a földszinten a metálosok, középen a kigyúrt kopaszok, felül pedig a meleg szórakoznak. Toleráns vagyok, persze, de egy ilyen keverék mintha robbanásért könyörögne.

² Akademia Górnicza-Hutnicza rövidítése, magyarul: Természettudományi és Technológiai Egyetem

³ Kedvelt szórakozóhely Krakkóban

– Mindenki itt van? – A főnöknő végignézett az összegyűlteken. Nehéz volt megítélni, ki jött meg, ki nem, mert az arcok kapucnikkal, sálakkal és bundákkal voltak eltakarva. Semmi sem látszott a szem és az orr keskeny sávján kívül. – Itt vagyunk mindannyian?

Zizegés támadt, amikor több tucat lány ellenőrizni kezdte, hogy vajon biztosan mindenki itt van-e. Még az én látómezőmet is valakinek a szája töltötte ki.

– Ala, te vagy az?

Nem, a Mikulás. Nem rajongok a saját nemem társaságáért egy egyszerű okból kifolyólag: a túl sok ösztrogén egy kis helyen hosszú időn keresztül kibírhatatlan, és sajnos, ezen a helyen az emberek kilencvenkilenc százalékát lányok tették ki. A maradék egy százalék a magányos portás. Ilyen időket élünk.

– Szuper lesz, meglátod! – Kaska kitörése bepárásította a szemüvegem. – Mulatni fogunk.

Már most látom, hogy nincs kedvem ehhez, a vizsgát leszarom, akkor inkább már a saját szobám csendjében innám le magam és a mikrobiológiában vallott kudarcon elmélkednék.

A Kitsch kapujából egy szál ingben kiesett egy megrémült fiú, a kinézete alapján szerintem a legfelső szintről jött. A nyomában kigyúrt kopaszok egy csoportja. Olyan deltás hátuk van, disznót lehet rajta bontani. Senki sem figyelt rájuk, senki sem akart segíteni. A főtér kellős közepén el tudnának ásni, a járókelők legfeljebb három groszyt dobnának neked, hogy ne üvöls tovább a fájdalomtól. Idegesen megvakartam a sapka alatt a fülemlen a bőrt. Örülni kell, hogy bent kevesebb lesz ezekből az izomagyúakból.

Annak ellenére, hogy csúszik a járda, a fiú úgy elhúzott, csak úgy porzott utána, amikor eltűnt a Wielopolén⁴.

– Megyünk, drágáim! Még előttünk a hosszú éjszaka! – vezérelt a főnöknő.

A lányok tömege hullámozott, összekeveredett, mielőtt bejutott a kapun.

Majdnem szörnyethaltam, mikor a zsebemben rezegni kezdett a telefon.

– Ala, jössz? – Kaska bizonytalanul álldogált egyik lábáról a másikra. Szinte láttam, ahogy a fogaskerekek forognak az agyában: menjen a csorda után, vagy várjon? Világos, hogy várjon. Hiszen látom, kicsi, hogy félsz ettől a bulitól, ugyanúgy, mint én.

– Adj egy percet.

A következő hívás Tomasztól; egy pillanatig haboztam, mielőtt kinyomtattam. Nem tudom, ez ma már hányadik hívás volt. Nem akarok beszélni,

⁴ Utca Krakóban

nincs kedvem hallgatni, hogy csak elfelejtette, mert annyi minden van a fejében. Ó, ez borzasztó, mindjárt elsírom magam.

Bedobtam a Samsungot a táskám mélyébe, reggelig már biztosan meg sem találom.

– Kaška, megyünk! – átöleltem a vállánál.

A kapu vizelet bűzével és furcsa alakok koszorújával üdvözölt minket. Úgy néznek ránk a kapucnik alól, mint egy darab húsrá, amely épp a mézszárszékre sétál be, vagy mint egy vásári kancára. Bár nem, nem hiszem, hogy a kopasz fejükben bármilyen metafora is kikristályosodna.

Az utolsó pillanatban a szemem sarkából elkaptam egy mozdulatot. A szomszéd ház fala mellett elfutott egy patkány. Vagyis inkább mászott, húzva maga után megtépázott mancsát és összeszabdalt farkát. A járdán vörös folt maradt utána.

– Mi a...

– Ala!

Kaška elkapta a kezemet. Belemerülve a krakkói éjszakai élet sűrűjébe, csak egyszer néztem vissza.

Nem volt semmi. Sem patkány, sem vér.

*

A zaj a hasamban vibrált, a beleimben rezonált, szinte éreztem, ahogy a basszus felborítja a bensőmet. A zene túl hangos, hogy bármilyen ismétlődő ritmust meg lehessen ragadni, minden összefolyt egy pneumatikus kalapács egységes kattogásává. Erre válaszul valami hasonló kezdett harsogtatni a koponyámban.

Szűk itt minden. Először a lépcsőn ki kellett kerülnöm a metálosokat és a kigyúrt kopaszokat, egy részük kabátba volt bugyolálva, amely elfoglalta a helyet, egy részük levetkőzve majdnem tök meztelenre – látszik, hogy az alkohol olesó volt és gyorsan hatott. Utálok az ilyen behatárolt helyeket. Valaki folyton a hátamhoz dörgölözött, az izzadság már belepte a testemet a ruha alatt. Megüt a guta!

Sor van a fizetős ruhatárhoz, persze, kell egy kis pénzt keresni. Nem-sokára a levegőt is megadóztatják. Próbáltam a csoporttal maradni, de a tömeg szétszakított minket. Csak neonnal megvilágított arcokat láttam és pupillákat – természetellenesen kitágult fekete alagutakat. Megrázkódtam. Haza, haza akarok menni. Csak egy telefon, és Tomasz összeszed akár a holdról is, de nem. Ez a büszkeség még biztos valamikor a sírba visz, de mit tegyek, ez van.

– Ala, megyünk söréért!

Jesszus, még csak az hiányzott, hogy a parkett kellős közepére hányjak. Másrészt, milyen parkettre? Az emberek légmentesen betöltötték a teret, még az ujjadat sem tudod benyomni a lányok közé, akiknek egyébként

ebben a korban otthon kellene maradniuk, és az esti mesét nézniük. A szemüveg bepárásodott, a zene megbénította a fületem, csak az ismerős tömeget tudtam követni, vigyázva, hogy idegen kezek nehogy táncba rántsanak.

Következő terem, a cigifüst csípi a szemet, látszik, hogy itt senki nem veszi komolyan a dohányzási tilalmat. Asztalok – majdnem mind foglalt, kanapék – majdnem mindenhol összesimuló párok a nemek bármilyen konfigurációjában. Inkább a falra szegezném a tekintetem – a képekről plüss labradorok néztek rám.

Kaptam egy korsó sört. Azt kérdezem: minek?

– Ala! – Kaška üvölt a fülembé, de csak suttogást hallani. – Baszódjon meg minden! Igyunk!

Iszunk. Én később a könnyeimmel is elázatom magam, amikor az alkohol sugárban landol a torkomban. Olyan, mint a vizezett húgy, fene tudja, mivel keresztezve. Miért nem vagy itt nekem egy karnyújtásnyira, Tomasz?

*

Egy mozdulatot sem kell tennem, a tömeg megteszi helyettem. Itt nem lehet elesni, mindig van valaki, aki megtartja a megbillent testet. Furcsa illat terjeng a levegőben: ibolyára emlékeztet, de talán az agy próbálja csak túlélni valahogy az izzadság- és cigarettaszagot. Mindenki mindenhol dohányzik, figyelmetlenségből bárki lángra kaphat akár tánc közben is.

Tánc! Magamban mosolygok, elvégre már mindenki elhagyta a Kitzchet saját megszédített fejének felelősségére. Ez Huntington-kór, nem tánc, tünetek egész listáját juttatja eszembe, amelyet a fejembe vertem a patofiziológián: kontrollálatlan mozgás és tompultság, mai társadalmunk kórképe. Csak a ritmus nélkül egymáshoz ütődő testeket lehet érezni. Gondolatban visszatérek gitártanulmányaimhoz, negyedek, nyolcadok, tizenhatodok, triolák ütése, milyen nevetséges. Tánc? Kibaszott epilepszia, idegen kezek a háton és a vállakon. Elhúzó. Fejet fel, csak az ágyútűzzel megvilágított plafon látszódik. Nincs is jobb, mint a reggeli napalm illata, ugye? Túl sok a sör, túl sok, pneumatikus kalapács ritmusában dübörög az agyamban, amely újra fájdalommal válaszol. Forognak a belek, vigyázat, hányni fogok.

Valami rángat a kezemnél fogva, erővel próbálok kiszabadulni ebből a vasmarokszerű szorításból, de az utolsó pillanatban Kaška arca lép be a látómezőmbé. Ne küzdj, az enyém. Engedem, hogy kivezessen a kezek labirintusából, az egész plüsslabradoros teremből, a lépcsőkhöz. A deltások a kapuban elégedetten füttyörésznek: minél több az elázott hölgy, annál nagyobbak az esélyek, hogy rendbe kell őket hozni, akár a budiban, arccal az ajtónak.

A lépcsőn csoportba tömörült gyógyszerész lányok rikácsolnak egymással, nem nagyon hallom, és még kevésbé értem őket. Az alkohol minden érzéket eltompított. Ennél könnyebb már nem tudnék lenni, csak ha a szemüvegemet is elveszítem. Nem bírom, muszáj azt csinálnom, amit Káska.

A Kitsch egy kissé megritkította az egyetemista lányok csapatát, csak egy részének sikerült reaktiválódnia. A többiek bizonyára ijedtükben hazamentek – vagy épp ellenkezőleg – félkábultan lógnak ki a bárból. Nincsen kabátunk, hideg van, vissza akarok menni az emeletre, csak Káska erősen tart.

– No, hölgyeim, egyenként – ez a főnöknő, ugyanolyan leharcolt, mint én, a táskájából egy cigit bányászik elő.

Húha, beszarus! Én is rágyújtottam a stresszes pillanatokban, Tomasz műhelye pedig egy kémény belsejére hajazott, hát ez is valami.

– Engedjétek meg, hogy én legyek az első.

Fentről a buzik bámulnak ránk, lentről a metálosok és a kigyúrt kopaszok. Csak egy pillanattal később esik le nekem, hogy a cigivel együtt mit is művelünk. A város közepén, a társadalom legaljának szeme láttára, különböző klubok biztonsági őreinek orra előtt – igen, ügyetlenül csavart cigit szívunk körben.

– Nem kell – próbálok tiltakozni, de Káska majdnem a számba nyomja a füvet, valamit még mond is, de nem hallom, bazd meg, hogy is lehetne másképp. Lehet, hogy csak egyszerűen senki nem érti a részeg makogásomat, – a „nem kell” lehet, hogy úgy hangzik, „adjad már azt a jointot, de gyorsan”.

Olyan, mint az égett szalma. Leszívom egyszer, prüszkölök, mint valami friss nikotinos. Valahol kigyúrt kopaszok nevetnek. Hát csak tessék, érdekelne, hogy ti hogyan énekelnétek füsttel teli tüdővel, tüdő a füstben, tüdő a lángokban. A sor egész gyorsan halad, mintha a többiek számára nem ez lenne az első találkozás a marihuánával. Mit lehet megtudni az emberekről részegen? A következő slukk kevésbé facsarja a hörgőimet, de már így is elegendem van ebből a drogos kalandból. Fáj a fejem, jobban, mint amikor a parketten voltam, az agyam minden egyes lüktetését érzem, ez vörös migrén – így tanították az egyetemen, jól jönne egy szolid adagnyi paracetamol, halál a májra. Minden rossz dolog eszembe jut, ami csak megeshet velem. A szemem előtt egy hasismező, a lehető legrosszabb fajtájú fenciklidinnel meglocsolva, ami rosszabb dolgokat művel az idegrendszerrel, mint a Huntington. A gyógyszerészlányok gyűrűje kezdi elveszíteni az alakját, további lányok morzsolódnak le – mosollyal az arcukon mennek lefelé és fel az emeletre. Egy részük visszamegy a Kitschbe, kettő vagy három elkeveredik a három csíkos melegítőjű kigyúrt kopasz között. Egyedül maradok a főnöknővel.

– Jó anyag, nem? – kérdezi anyagi arccal.

El lehetne merülni a szemében, mert a pupillája szinte a teljes íriszt be-töltötte. Na de ennyire? Nem kellene, furcsa, milyen dolgok vannak a tíz-zlotys bankjeggyel, a végécsésze széléről felszívott csík után, igen, a Kitsch budijának, és nem a lépcsőjének pereméről.

Bólintok, de csak jó képet vágok egy rossz játékhoz. A gyomrom a tor-komba kúszik, kaparja a nyelőcsövemet, és még az agyam is szétmegy a kibaszott piától. Arra számítok, hogy a főnöknő megérti, miért húzok el lefelé, a kigyúrt kopaszok közé, utána a kapuba, ami sötét és – úgy tűnt – üres. Na ja, annak tűnt.

– Bazd meg, Kandúr, minek baszakodsz velünk? Minek? Hány életed maradt még az utolsó találkozásunk óta?

Gyorsan felmérem a szitut, a következtetés: húzz el, hányjál, akár a lép-csőre is, csak minél messzebb innen. Hát ebből semmi nem lesz. A lábam gyökeret eresztett az összehugyozott betonba, meg sem mozdul. A kapu mé-lyén pedig igazi pandemónium zajlik. Két pasi, akkorák, mint egy kétajtós szekrény, gyötörnek valami szerencsétlent a Kitschből. A gyenge fényben kopasz fejek és izzadságcseppek fénylenek a kivörösödött homlokokon. Olyanok, mint Tweedle Dee és Dum⁵, csak a horror verzióban. Teljes ere-jükből ütöttek, a meggyepált test faltól falig pattogott, csúszkált a földön.

– Elgondolkodtat – a hangot nem lehetett sem férfi sem női hangként beazonosítani, ráadásul elfojtott is volt, lehet, hogy valamelyik ütés kivitte a fogát – hogy anyádnak mennyit kellett narkóznia, hogy egy ilyen gyöke-ret szüljön, mint te, baszódjál meg.

A kínzók kétszeres erővel ütöttek.

– Bazd meg, Kandúr, te magadnak csinálod ezt! Ez volt neked a kilen-cedik alkalom!

– Most megkaptad, te degenerált. Neked mindegy, hogy kié, csak lyuk legyen, nemde?

Ütés a gyomorba. És még egy.

– Baszki, úgy üttök, mint a kislányok – mosolygott az áldozat, a könyö-kével védve a fejét az ütés elől.

És akkor láttam meg a szemét, jobban ki volt festve mint az enyém a szalagavatón. Egy lányt vertek. Micsoda időket élünk, micsoda időket. Kitapogattam a farmerzsebemben a borssprayt. Na akkor hajrá!

A közelebb állót vesén rúgtam. Csak annyira fájhatott, mint egy szú-nyogcsípés, de annyira erős volt, hogy ez a nagydarab állat felém fordul-jon. A maró gázt egyenesen a kopasz pofájába nyomtam.

– Mi a pi...

Még kétszer ráfújtam, ő pedig a lábam elé esett. Tweedle Dee eleinte tátott szájjal bámulta, hogy a haverja fetreng a földön a megkínzott Kandúr mellett. Itt az idő az ellentámadásra. Nos, már túl késő. A gáz egy pillanatra

⁵ Az Alíz Csodaországban szereplői, magyarul Tutyika és Mutyika.

megnehezítette a légzést. Ez tutira nevetségesen nézett ki oldalról – vad ordítással rúgtam a földön fekvőbe, egyenesen a szeme közé, az egészet a maró füstben. Már magam sem tudom, mitől könnyezett a szemem.

– Fú, bazd meg...

A kopasz köpött egyet, a földön vértócsa jelent meg fehér darabkákkal, mintha jég lenne. Ūristen, kivertem a fogát. Már előre látom, ahogy vizsonzásként a helyi kopaszok egyenként fogják letépni a körmömet, egyiket a másik után.

Tweedle Dum hörgött valami olyat, hogy: elszámolunk veled, te picsa, de legközelebb. És elmentek, közben azon anyáztak, milyen ez a világ, és hatalmas ökleikkel törölgették feldagadt szemüket. Ott maradtam kezemben a spray-vel és az értetlenséggel. Senki, Ūristen, senki nem reagált, a biztonsági őrök azt is leszarnák, ha máglyán égetnék a buzikat a klub ajtaja előtt.

– Kösz, egyedül nem boldogultam volna.

– Mármint?

A megvert lányról kiderült, hogy fiú. És kivételesen szép. Olyan magas, mint én, de vékony, mint a ropi, könnyű csontozatú – így mondják manapság, ha oldalra fordulna, észre sem venném. És nem is tudom, hogy ez nem a fekete, feszülős cuccai miatt van-e. A szemek, a szemek hatalmasak, mint egy gyereké, tökéletesen kifestve, fekete vonal, fekete festék. Ez bad trip⁶, Ala, bad trip, ha már ilyen dolgokat és ilyen embereket látsz.

– Kandúr vagyok. – Ūdvözlésre nyújtotta a kezét. Ápolt kezek, fekete körmök. Lágyan elmosolyodott, valóban illett hozzá ez a becenév.

– Nincs semmi bajod? – kérdeztem kétkedve. Hol vannak a kék-zöld foltok, az eltört csontok, hol van a vér? Hiszen láttam, úgy verték, csak úgy recsegett.

– Mindig a talpamra esem. Tehát, hogy is hívnak?

– Alicja, de....

– Nos, Alicja, menjünk fel, a mi Csodaországunkba. Lógok neked egy sörrel, mivel megmentetted az életem, mindig jobb a kilenc, mint az egygel kevesebb.

– Én inkább visszamennék, fázom.

– Nyugi már, kicsi, mi nem fagyunk meg.

*

– Két éve vagyunk együtt.

– Sok.

– Lehet, de még így sem ismerem olyan jól, mint szeretném. Zárkózott, pont mint én. El tudod képzelni, egy ilyen kapcsolatban, milyen a kommunikáció?

⁶ A Bad trip az LSD, vagy más hallucinogén drog használata alatt átélt rossz, kellemetlen élmények sorozata.

– Miért nincs itt veled?

– Veszekedtünk, már azt sem tudom, miért. Sokkal idősebb nálam, de sokszor úgy viselkedik, mint egy gyerek. Nem kell ennie, nem kell aludnia, a festékek és egy darab vászon neki elég. Nem én vagyok sem az első, sem az utolsó, szóval minek van együtt egy ekkora nullával, mint én?

– Jaj, gyermek, túl korán megérezted a kudarcot. Igyál, úgy könnyebb.

A következő sör, már ki tudja, hányadik. Egyet kellett volna, de Kandúr egyiket hozza a másik után. Minden egyes korttyal egyre jobban megered a nyelvem – hirtelen kedvem támad bemutatni az egész sikertelen életemet, és ez meg is történik. Valószínűleg ennek a fele csak részeg makogás, nem tudom, Kandúr egyáltalán hogy érti meg, amit mondok. És hallgat. Körülöttünk zene, kiáltások, üvöltések – a Kitsch szórakozik, leginkább a bárnál, ahol megpróbáltunk egy kis helyet szerezni. De lehet, hogy nincs is itt senki, csak én és Kandúr, vagy csak én és a belőtt agyam alkotta lények.

– Nulla, tiszta szégyen, szégyellem magamat magam miatt, érted?

– Miért mondod ezt, Ala?

– A nővérem azt mondja, hogy megfogtam egy burzsuj festőt a pénze miatt, senki nem tudja, hogyan, és biztos nem a szépségemmel, elég csak rám nézni. Mindannyian nevetnek – válaszolok magamnak, függetlenül Kandúr kérdéseitől. Ő meg szépen elmosolyodik, megmutatja határozottan túl sok és az emberéhez képest éles fogát. – Számomra a legfontosabb, semmire, senki másra nincs szükségem. De ő elfelejt. Elfeledkezik mindenről, néha az az érzésem, hogy nem is létezik, hisz minket ez határoz meg, nem? Más emberek. Egy kicsit fáj, de hát én magam is beleegyeztem, semmit nem tehetek.

– Beleestél a nyuszi barlangjába, én drága Alicjám, nem a megfelelő fehér nyuszi után futottál?

– Természetesen, nem a megfelelő után! – A bárpulthoz csapom a söröskorsót. – Nem lesz másik Csodaországom, és nem is akarok.

Kandúr szélesen elmosolyodik. Megjelenik mellettem a következő sör, a pultos unottan törölgeti a pultot, valahol a közelben gimnazisták smárolnak. – Lehet, hogy te segítesz nekem, Kandúr, hm? Megmondod, hová kellene mennem?

– Drágám, ez attól függ, hová szeretnél menni.

– Nem érdekel, bárhová.

– Tehát tökmindegy, merre mész.

– De valahová szeretnék eljutni!

– Tehát azzal is beéred, ha elég sokáig mész – mosolyog Kandúr, és ez a mosoly kísérteties, mert hirtelen eltűnik. Pislogok néhányszor, de semmi sem változik, Kandúr mintha nem is lett volna, csak a mosoly maradt; lóg a levegőben, közvetlenül mellettem, az arcom magasságában, fehér, éles fogak sora. – Eredj a fekete nyúl után!

Túl sok az alkoholból, bad trip, kicsi. Leejtem a fejem a bárpultra.

Jesszus, a valóság milliónyi színnel tör elő. Ezek csak neonfények, amelyek a Kitsch plafonján mintákat rajzolnak, de úgy, hogy epilepsziás rohamot lehet tőle kapni: egyszerűen az agy nem fogadja be a túl sok ingert, és blokkolja magát. Egy pillanatra lassítok, belebámulok a fejem fölött játszódó színek játékába; körülöttem csörömpöl valami zene, az elfogyasztott alkohol és az elszívott fű legszívesebben kiterítene a tánctéren, de a parketten túl kevés a hely. Hol is vagyok én? Poppers⁷ illat van.

A katlan közepén a Kitschben, Jesszus. Valaki húz a kezemnél fogva. És ami még rosszabb, ez nem Kaška, nincs itt Kaška, senki nincs, egy ismerős arc sem, idegen arcok tengerében úszom. Az orrom tele van férfi parfüm illatával, amikor átvágok a táncolók tömegén, majd a falat támasztók között a folyosón. Már tudom, hová húz ez a pasi, aki már csak egy illatra, egy kézre a tenyeremben, és közvetlenül az arcom mellett lévő fekete hajzuhatagra redukálódott. Hát ez az – a mosdóba. Túl lassan gondolkodom, hogy rájöjjek, az egyetlen megoldás csak a menekülés lehet.

Fekete nyúl?

Késő van, tehát már nincs itt senki. A csempén használt papírtörölők lógnak, minden tiszta víz és húgy, annyira erős a bűze, hogy kicsit kezdek magamhoz térni. Egy pillanatra felvillan a saját arcom – a koszos tükör egy szörnyet tükröz vissza – a smink fekete csikként folyt le az arcomra, véres szemek, hatalmasra tágult pupillákkal. Nem, ezt nem nézem tovább.

De hát a Kitsch sosem alszik, hová lett mindenki? Amennyire a hét-köznapokban utálok a tömeget, most bármit megadnék akár egy részeg tinédzserért is, aki észhez térít annyira, hogy elhúzzak innen. De nincsen senki, bassza meg, nincsen.

Ki vagy te, aki elrángatott engem a bártól? Valami kibaszott Woland? Nem tudom, nem látom. Csak az illatát érzem, ibolya vagy rózsa, de ugyanúgy lehetne ez Technocol-szag is, mert az orr már nem tud úgy érzékelni, ahogy kell.

Úristen, mit művelek?

Mindent, csak gyorsan, még lehetőségem sincs, hogy bármit is befolyásoljak. Az elején még gyengéd, bár kevés a hely. Összeakad a lába az enyémmel, a véce ülőke fedele nem záródik, bűz van – nem fogunk ülni. A tartályból valami folyamatosan csurog, a tetején pedig fehér por van. Mintha valakinek annyira remegett volna a keze, hogy nem tudta felszívni a csíkot veszteség nélkül. Ezt látom a szemem sarkából, erre fókuszálok az ajtóhoz szorítva. Az arcom a farost lemezbe nyomva, fáj, lehet, még a bőröm is lejött.

Lassan kicsatolja az övét, a csípőmhöz nyomja a csípőjét, a furcsa, virágillatú lehelete felmelegíti a tarkómat.

⁷ A Poppers az alkyl nitrit tartalmú folyadékok elnevezése a szlengben. A szer beszippantása fokozhatja a szexuális élvezet vagy, ahogy a klubkultúrában mondják, a hang és a fény érzékelést.

Beletúr a kezével a hajamba, majd markába fogja. Én pedig becsukom a szemem, hogy egy könnycsepp se kerülhessen a felszínre.

Még baszni sem fogunk. Párizani fogunk, mint az állatok.

*

A visszatérés a valóságba úgy fáj, mint a tizedikről arccal érkezni a betonra. Az álom gyorsan elhagy, és ezzel együtt a nyugalom is eltűnik, mint a kámfor. Az egész testem egy hatalmas massa, legfeljebb a szemhéjamat tudom megmozdítani. És már azt is csak titáni erőfeszítéssel.

A sötétből egyből a fényre, túl világos van, a pupilláim nem tudnak alkalmazkodni hozzá. Egy kicsit eltart, míg a reggeli félhomály már nem vakít el, mint az arcba tolt izzó. És látom, hogy egy tejfehér, hártával borított szembe nézek. Bassza meg, megpróbálok üvöltöni, de csak hörgés hallatszódik, az ajkaimat hányadék fedi.

A halálra rémült patkány átfut a kezemen, a bőrömön hagyja karmainak nyomát. Már messziről bámul rám vak, kifehéredett szemmel. Jeszszus, hol a ...

Azt mondják, hogy Krakko sosem alszik. És igazuk van – rátalálok Podgórzére⁸, ami napszaktól függetlenül virraszt. A nap lassan áthatol a felhőkön, áttöri a ködfátyolt, mintha az egész környék tejben fürödne, semmit sem lehet látni. Jobb is így, az első munkába sietők megspórolják maguknak a tegnapi partizók látványát.

Kezembe veszem a nedves kavicsot, megismerem ezt a járdát – ez a Podgórski tér a Bednarski park körül. Legszentebb Jézus, ez a világ másik vége, fényévekre van a Kitschtől. Hogy a fenébe kerültem ide?

Eröltetem, hogy felemelkedjek, legalább négykézlábra, de a másnapos fejem betonnehéz, fájdalom lüktet a halántékomban.

A nyelöcsövemen száraz öklendezés megy keresztül – a gyomrom üres, mert körülöttem hányástócsák mindenhol, talán mindent kihánytam, amit a héten ettem. Nagyon bad trip, kicsi.

A ködből kibontakozik a Szent József-templom. A vörös téгла annyira intenzív, hogy kiszúrja a szemet, meghajlásra kényszerít, és a nyaknál fogva a földre húz. Borzasztó élmény, semmi sem szörnyűbb, mint a katolikus szentély világosban. Kíváncsi vagyok, mit mondana erre Justyna? Mosolyognék, de nem most – most a neogótikus tornyok törnek felfelé, míg én minden pillanattal töpörödöm össze. Remegek. Hirtelen attól kezdek el félni, hogy ha az égből szentelt víz esne, hamuvá égetne engem. Menekülni. Valahol a templomtól nyílik egy utca, ahol az a fiú lakik, aki maga tekerte a gigit. Rá akarok gyújtani.

Idegesen keresem a táskámban a telefont. Nahát, furi, egy kopasz sem került kísértésbe a maradék kétes gazdagságom elrablásával. A képer-

⁸ Krakko egyik kerülete

nyőn milliónyi nem fogadott hívás Tomasztól. Vissza kell hívnom, valahogy haza kell jutnom. A telefonon van térerő. Nézem a kezemet, a bőröm helyenként a vak patkány fogainak nyomát viseli, a francba! Lehet, hogy ez csak horzsolás. Hasonlóan a meztelen hátamon. De milyen csoda folytán nem érzem a hideget?

Mi nem fagyunk meg, gondolom ijedten, amikor meghallom Tomasz hangját a telefonban. Majdnem rögtön felveszi, eszénél van, várt, és aggódott. Mintha megszűnnék átlátszónak lenni.

Mi nem fagyunk meg, csak ez jár a fejemben ahelyett, hogy számolnék – csak hetvenkét órám maradt a mosdóban lezajlott jelenettől.

Kocsis Adrienn fordítása

Aleksandra Zielińska (1989) első regénye az Alicja esete (Przypadek Alicji), amelyért 2015-ben első könyvesként Joseph Conrad-díjra jelölték. Még két további könyve jelent meg: Bura i szał, és Kijanki i Kretowiska címen.

Aleksandra Zielińska: Przypadek Alicji, Wydawnictwo W.A.B., 2014